

Erik van Dijk
1948-2019

In memoriam

De afgelopen maanden zijn enkele belangrijke 'Duinbehouders' ons ontvallen. Frans Buissink overleed op 28 januari. Hij was met zijn nuchtere en verbindende inbreng dé stuwende kracht achter de vernieuwing van de lay-out van DUIN die sinds 2016 is ingevoerd.

Duinconsulent Thea Spruijt overleed op 20 april. Als groot plantenkenner en KNNV-er inventariseerde zij jarenlang de duinen bij Castricum. Het Noord-Hollands Duinreservaat kende zij dan ook op haar duimpje. Haar belangstelling voor de natuur was breed, en zette zij ook in voor Duinbehoud. Op 4 mei overleed Erik van Dijk, een van de oprichters van Stichting Duinbehoud. Hij was in de jaren zeventig een van de grondleggers van het ecologisch onderzoek naar de (negatieve) gevolgen van oppervlakte-infiltratie in het duingebied op de vegetatie. Hij deed langjarig onderzoek en promoveerde hier in 1984 op. In 1975/76 was hij lid van de Werkgroep Waterwinning, een voorloper van de Stichting Duinbehoud. Zijn onderzoek heeft de wetenschappelijke basis gelegd onder de acties van Stichting Duinbehoud tegen de waterwinning in het duingebied en heeft alternatieven helpen ontwikkelen. Uiteindelijk heeft zijn onderzoek bijgedragen aan een forse verbetering van de voorzuivering bij oppervlakte-infiltratie, het renoveren van infiltratieplassen en het ontwikkelen van diverse regeneratieprojecten. De laatste jaren was hij adviseur van Duinbehoud.

Stuivend zand voor tapuiten en viooltjes

Op Terschelling is de afgelopen maanden gewerkt aan het opnieuw laten verstuiwen van oude stuifkuilen. Het zand dat het achterliggende duin inwaait, valt als een soort poedersuiker over het duinlandschap. Veel bijzondere planten en dieren zoals tapuiten en konijnen profiteren hiervan. Vanwege het broedseizoen zijn de werkzaamheden nu even in de pauze-stand, zodat de vogels ongestoord kunnen broeden. In september wordt het werk weer opgepakt.

In de duinen van Terschelling is sinds februari op een paar plaatsen de vegetatie met wortel en al weggehaald en de bovenste laag losgemaakt. Zo kan het vrijkomende zand gaan stuiven. Dit is één van de projecten die plaats vindt in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in opdracht van de Provincie Fryslân.

In totaal komt er dit jaar over het hele eiland zo'n 30 hectare aan stuivend zand bij. Dit zijn kleine plekken van 10 tot 100 vierkante meter ter hoogte van Kaapjesplak, Arjensduin en paal 12, maar ook enkele grote verstuivingen in de zeeduinen tussen paal 3 en paal 7, en aan de westkant van de Koegelwiek. Verstuiwing van zand is goed voor de plantengroei in de duinen omdat in het stuivende zand kalk zit. Soorten als duinviooltjes en verschillende soorten orchideeën profiteren hiervan, maar ook de tapuit en parelmoervlinders.

Nieuwe stuifkuilen op Terschelling. Foto: Staatsbosbeheer

Honden in duinen

Foto: Nicolette Goeman-Van Schaik

Duinbehoud en aanlijnen honden

Er komen steeds meer honden in de duinen en steeds meer hondeneigenaren laten hun hond loslopen, ook al zijn er duidelijke regels waar en wanneer dit niet is toegestaan. Zo geldt er vanaf nu een aanlijngedod in de Van Dixhoorndriehoek, het duin tussen Hoek van Holland en het strand. Dit aanlijngedod komt voort uit de evaluatie van de natuurdoelstellingen, die niet allemaal gehaald werden. Extra beschermende maatregelen, zoals een aanlijngedod voor honden, waren dus nodig. Ook op Texel hebben bewoners aandacht voor het toenemende aantal honden dat het eiland bezoekt. Weggelopen honden zwerven soms weken rond en vallen daarbij ook schapen lastig. We dringen bij de beheerders aan op een strikt beleid en handhaving. Op de veerboot is een folder beschikbaar en ook in andere uitgaven voor recreanten wordt gewezen op de regels voor honden in de natuur.

Ook langs de Hollandse kust komen aan de rand van veel duingebieden nieuwe woonwijken - en dus ook honden - bij. Dan is het een taak van de gemeente de nieuwkomers te informeren over het gebruik van het aangrenzende natuurgebied. Sommige mensen hebben geen flauw idee hoe bijzonder en kwetsbaar de duinen zijn. Duinen zijn niet zomaar een hondenuitlaatplek. In Zuid-Kennemerland is overleg gestart met de hondenuitlaatservices. Stichting Duinbehoud gelooft met voorlichting, educatie en overleg meer bewustwording onder bezoekers van de duinen te creëren.

Kwaliteitskeurmerken kust uitgereikt

In Ouddorp zijn de kwaliteitskeurmerken voor kustgemeenten, stranden en jachthavens uitgereikt. Aan de hand van ruim 100 criteria werden kustgemeenten beoordeeld op het gebied van toeristisch beleid en beheer, natuur en landschap, milieu en klimaat, cultuur en

traditie, maatschappelijk welzijn, bedrijven en gastvrijheid. Vijf Nederlandse gemeenten ontvingen een QualityCoast Award als groene en duurzame bestemming: Ameland, Goeree-Overflakkee, Veere, Westvoorne en Katwijk. Ook ontvingen 181 stranden en jachthavens de Blauwe Vlag, een jaarlijkse onderscheiding. Belangrijke criteria zijn schoon (zwem)water, goede sanitaire voorzieningen en een hoge mate van veiligheid. De locaties vragen dit keurmerk vrijwillig aan. Op de stranden van Nieuw-Haamstede en Dishoek in Zeeland wappert in 2019 voor het eerst de Blauwe Vlag. Meer informatie www.greendestinations.org

Blauwe vlag. Foto: Bron Stichting KMKV

Protestactie Brouwerseiland. Foto: Remco Huvermann

Realisatie Brouwerseiland afgeblazen

De bouw van villapark Brouwerseiland moet worden afgeblazen op basis van de vele bezwaren van natuurorganisaties, surfers en de Zeeuwse samenleving. Begin mei deed de Raad van State uitspraak over het proces dat de Zeeuwse Milieufederatie en Natuurmonumenten aanspanden tegen de plannen voor het omstreden villapark Brouwerseiland in het Grevelingenmeer. Het geplande park was een doorn in het oog van de natuurorganisaties, omdat hierdoor kostbaar natuurgebied en het kenmerkende open landschap van de Zeeuwse eilanden voor altijd verloren dreigde te gaan. Bovendien wees onderzoek uit dat het villapark relatief weinig extra werkgelegenheid zou opleveren. Nu het is afgeblazen, blijft dit gebied behouden voor de natuur en kan een grote groep mensen hier gratis blijven genieten van de rust, ruimte en vrijheid. Wel moet er nu heel snel een visie komen op de bebouwing van de randen van Deltawateren. Zonder een dergelijke visie en harde afspraken kan er snel weer zo'n situatie komen. En daar zit niemand op te wachten.